

De tre brødrene Polo

Tekst/illustrasjoner:

Anne Schjelderup/Il Millione (se ressursiden)

Filosofiske spørsmål:

Anne Schjelderup og Øyvind Olsholt

Sist oppdatert: 15. november 2003

Historien om Marco Polo er velkjent over hele verden. Gjennom ham ble Kina, eller det store mongolske riket, kjent for den europeiske verden. I denne serien skal vi følge hans reiser og bli kjent med de land han besøkte. Vi begynner med fortellingen om hans fars og onkels reise til Kina.

Historien begynner i Venedig, Italia

Det bodde en gang på 1200-tallet i Venedig, den store italienske handelsby, en kjøpmann ved navn Andrea Polo. Han var farfaren til den Marco Polo som senere ble så berømt. Andrea Polo hadde tre sønner: Marco, Matteo (onkler av Marco Polo) og Niccolo (Marco Polos far). Som sin far valgte alle tre å bli handelsmenn for på den tiden var det gode penger å tjene på handel med fremmede land. De tre brødrene reiste mye rundt, og det falt seg etterhvert slik at den eldste av dem, Marco, flyttet til den store arabiske handelsbyen Konstantinopel.

I 1250 bestemte Niccolo og Matteo seg for å besøke sin storebror Marco i Konstantinopel. De var nysgjerrige på mongolene som hersket over Svartehavets østre bredd, og ville derfor reise på handelsreise over Svartehavet. De kjøpte seg en håndfull vakre juveler og dro avgårde til byen Soldaya på Krim-halvøya, på nordøst-siden av Svartehavet.

Reisen går videre østover

Når de nå var kommet helt frem til Soldaya, tenkte de at de like gjerne kunne reise litt videre. De tok sine hester og red til de kom til Sara i Bolgara (idag: Astrahan, Russland) hvor de oppsøkte en lokal mongolfyrste: Abarca Khan. Han tok svært godt imot dem. De forærte ham sine juveler, og fyrsten ble så rørt over dette at han gjengjeldte med å gi dem gaver som var dobbelt så mye verdt som juvelene han hadde fått. Slik ble brødrene Polo introdusert for de mongolske herskere. Abarca Khan ba dem bli hos ham, og det ville de gjerne. Etter et år brøt det imidlertid ut krig mellom fyrst Abarca og en annen mongolfyrste: Houlagou av Levantens. Det ble en blodig og langvarig krig, som fyrst Abarca til slutt tapte.

Krigen var preget av voldsomme krigshandlinger slik at ingen kunne reise rundt så lenge krigen pågikk. Dette gjaldt imidlertid kun det området brødrene Polo allerede hadde tilbakelagt. Veien videre østover var derimot trygg å ferdes på. Siden brødrene derfor ikke kunne snu og reise tilbake, bestemte de seg for å reise videre mot øst. De red til de kom til elven Volga, som markerte slutten på de vestlige mongolfyrsters områder. På den andre siden kom de til en steppe. Her fantes hverken byer eller borger, bare teltleirene til mongolske nomader.

Etter 17 dagers ritt kom de til byen Bokhara (i dagens Usbekistan). Byen var den vakreste i Persia og brødrene ble værende der i tre år. Mens de var der kom noen budbringere fra fyrst Houlagou. Budbringerne var på vei til den store Kublai Khan, barnebarnet til Genghis Khan og fyrsten over alle verdens mongoler. Da de fikk se brødrene Polo ble de svært forundret, for de hadde aldri før sett europeere. De ba dem følge med dem til den store Khan, da de visste at han lenge hadde ønsket å møte en europeer. Brødrene var klare for nye eventyr og ikke minst klare for å gjøre nye, gode forretninger, så de bestemte seg for å bli med.

Kublai Khan

Brødrene utstyrte seg og fulgte med budbringerne. De red et helt år til de kom frem til byen der Kublai Khan oppholdt seg. Ved sin ankomst ble de vist stor ære og gjestfrihet. Kublai spurte dem ut om deres land og folk, om deres reise og om alt de hadde opplevd. Han spurte dem om Europas keisere, om hvordan de styrte sine land og sørget for fred og rettferdighet i sine riker. Så spurte han dem ut om kirken og om paven i Roma, og dette så ut til å interessere ham veldig. Kublai Khan ville gjerne sende et bud til paven, og spurte om de to brødrene var villige til å være hans budbringere. Brødrene lovet å utføre oppgaven, og Kublai Khan fortalte dem hva de skulle gjøre. Så forfattet han et brev til paven.

I dette brevet ba han paven sende ham 100 vise menn. Disse menn måtte være de best skikkede til å overbevise noen om den kristne læres gyldighet. Om disse vise menn var i stand til å bevise at den kristne lære var sann, og all annen tro var falsk, ville han selv og hele hans rike stå til den kristne kirkes disposisjon. Til slutt ba Kublai Khan brødrene om å bringe ham olje fra den lampe som brenner ved Jesu gravsted i Jerusalem.

Kublai Khan ga dem alt nødvendig utstyr til reisen og sendte med dem en av sine egne menn ved navn Cogatal. De fikk også med seg en gulltavle, en såkalt paiza, der det var risset inn en ordre fra Khanen om at alle de møtte på sin vei skulle gi dem alt de måtte ha behov for. Så la de i vei.

Reisen tilbake

Takket være gulltavlen, ble de tatt vel imot overalt, fikk nye hester og nytt utstyr når de måtte trenge det, og ellers all overnatting på kongelig vis hvorenn de måtte være. Deres reisekamerat Cogatal ble imidlertid syk, og måtte etterlates i en by de passerte. På grunn av uvær og snefall tok reisen tre år.

I år 1269 kom brødrene til byen Acre og fikk der vite at paven var død. De dro da til en lærd prest ved navn Theobaldo di Piacenza som nøy stor autoritet innen kristenheten. De fortalte ham om deres oppdrag, og han ble svært glad for å høre om dette. Han ba dem vente til en ny pave ble valgt, og så overbringe brevet og budskapet til denne. Brødrene bestemte seg da for å reise hjem til Venedig i påvente av valg av ny pave.

Vel hjemme i Venedig fikk Niccolo Polo vite at hans kone var død. Hun hadde etterlatt ham en 15 år gammel sønn ved navn Marco. Det er han som siden skulle fortelle om både denne og senere reiser, og som verden kjenner som den store Marco Polo.

Filosofiske spørsmål

- 1. Kublai Khan var villig til å la hele sitt mongolske imperium gå over til kristendommen hvis de 100 vismennene fra paven klarte å overbevise ham om at kristendommen var den eneste sanne religion. Det mongolske imperiet var et av de største riker verden har sett så det var ikke akkurat noen liten gevinst han lokket med.*

Sett at du var en av disse vismennene som skulle argumentere for kristendommens sannhet overfor Kublai Khan. Hva ville du sagt til ham? Hvorfor? Er det noe du ikke ville ha sagt? Hvorfor?

- 2. Hvorfor ba han om 100 vismenn og ikke f.eks. den aller viseste mannen i Italia? Tenker du som er veldig kløke mindre bra, like bra eller bedre enn én som er veldig, veldig kløke? Er en klasse samlet sett smartere enn den smarteste eller even i klassen? (Hva er egentlig forskjellen på visdom, klokskap og smarthet?)*

Synes du Kublai Khan gjorde et klokt valg når han ba om de 100 vismennene? Hva ville du ha gjort i hans situasjon?

- 3. Kublai Khan gir brødrene Polo en gulltavle på hjemveien. Alle som de viser denne gulltavlen til gir dem alt det de ber om. Hvordan kunne Kublai Khan være så sikker på at alle kom til å respektere gulltavlen? Er det noen som kunne utstede en slik gulltavle idag? Statsministeren? Kongen? USA's president? Ville alle respektert en slik tavle idag?*

Er det rett og riktig at noen utvalgte får nytte godt av en slik beskyttelse fra høyeste hold mens andre ikke får det? Hvordan hadde det blitt om alle mennesker i hele landet var utstyrt med en slik gulltavle? Hvordan hadde det vært om alle ga alle det de ba om?